

## FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 9/2007 rd

### Regeringens proposition med förslag till ändring av vissa bestämmelser om beskattningen av värdepapper

#### INLEDNING

##### *Remiss*

Riksdagen remitterade den 21 september 2007 en proposition med förslag till ändring av vissa bestämmelser om beskattningen av värdepapper (RP 59/2006 rd) till finansutskottet för beredning.

##### *Beredning i delegation*

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

##### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- konsultativ tjänsteman Jukka Vanhanen, finansministeriet
- överinspektör Jarmo Mattsson och överinspektör Matti Merisalo, Skattestyrelsen

- ombudsman Markku Savikko, Finska fondhandlareföreningen rf
- ledande skatteexpert Tero Honkavaara, Finlands Näringsliv
- direktör, juris doktor Erkki Kontkanen, Finansbranschens Centralförbund ry
- direktör Hannele Ranta-Lassila, Centralhandelskammaren
- verkställande direktör Jouni Torasvirta och jurist Ari Syrjäläinen, OMX Nordic Exchange Helsinki Oy
- advokat Ossi Haapaniemi, Asianajotoimisto Hannes Snellman Oy även som representant för Finlands Advokatförbund r.f.
- skattejurist Janne Juusela, Borenus & Kempainen även som representant för Suomen pääomasijoitusyhdistys ry.

Ett skriftligt utlåtande har lämnats av Företagarna i Finland och finansministeriet.

#### PROPOSITIONEN

I denna proposition föreslås ändringar i bestämmelserna om överlåtelsebeskattning av överlåtelser av offentligt noterade värdepapper i lagen om överlåtelseskatt och bestämmelserna om inkomstbeskattning av dividender på aktier i inkomstskattelagen.

Dessutom föreslås ändringar i bestämmelserna om överlåtelser av värdepapper som grundar sig på avtal om återköp och lån av värdepapper i

lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet, bestämmelsen om utomståendes skyldighet att lämna uppgifter i lagen om beskattningsförfarande samt lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen.

Inkomstskattelagens bestämmelser om dividendbeskattning ändras så att även bolag vars aktier med bolagets samtycke har tagits upp till sådan multilateral handel inom Europeiska eko-

nomiska samarbetsområdet som avses i direktivet om marknader för finansiella instrument eller värdepappersmarknadslagen betraktas som offentligt noterade bolag.

Tillämpningsområdet för bestämmelserna om skattefrihet för offentlig handel med värdepapper på en fondbörs i lagen om överlåtelseskatt ändras så att skattefriheten gäller värdepapper som har tagits upp till handel på en reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller på en annan motsvarande av myndigheterna övervakad marknad i en stat som har godkänt konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden. Kravet på att överlåtelsen ska ske vid offentlig handel slopas.

Undantaget från överlåtelseskatt utvidgas dessutom till att gälla överlåtelser av värdepapper som med bolagets samtycke har tagits upp till sådan multilateral handel som avses i värdepappersmarknadslagen förutsatt att bolagets aktier har överförs till ett sådant värdeandelssystem som upprätthålls av en värdepapperscentral eller till en motsvarande utländsk värdepapperscentrals registersystem. Skattefriheten ska gälla värdepapper som omfattas av motsvarande reglering vid multilateral handel inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Bestämmelserna om undantag från överlåtelseskatt för sådana överlåtelser av noterade värdepapper som grundar sig på avtal om återköp

och lån av värdepapper samt standardiserade derivatavtal i lagen om överlåtelseskatt upphävs som onödiga.

Dessutom ändras de bestämmelser i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet enligt vilka en överlåtelse som grundar sig på ett avtal om lån eller återköp av värdepapper inte betraktas som en överlåtelse i beskattningen. I bestämmelserna beaktas gemenskapsrättens krav och som villkor för tillämpning av bestämmelserna ställs dessutom att den ersättning som betalts för avtalet till den egentliga ägaren inte får vara beroende av värdeförändringar på det värdepapper som är föremål för avtalet under lånetiden.

Ordalydelsen ses över i bestämmelsen om jämförelsevärde på noterade värdepapper i lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen. Bestämmelsen om utomståendes skyldighet att lämna uppgifter i lagen om beskattningsförfarande ändras så att bolaget ska underrätta skatteförvaltningen om att värdepapperen har tagits upp till handel.

Lagarna avses träda i kraft samtidigt med de ändringar som föreslagits i värdepappersmarknadslagstiftningen den 1 november 2007. Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2008 och avses bli behandlad i samband med den.

## UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

### *Motivering*

Utskottet tillstyrker lagförslagen med vissa små ändringar i ordalydelsen i 122 § i inkomstskattelagen.

Syftet med propositionen är att i skattelagstiftningen göra de preciseringar och ändringar som behövs inför genomförandet av direktivet om marknader för finansiella instrument (*Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets*

*direktiv 93/22/EEG*). Samtidigt behandlar riksdagen en proposition med förslag till lag om värdepappersföretag, lag om ändring av värdepapperslagen och vissa lagar i samband därmed (RP 43/2007 rd). Propositionerna hänger alltså samman med varandra och avses träda i kraft samtidigt, den 1 november 2007.

En del av de föreslagna skatteändringarna är rent tekniska preciseringar i ordalydelsen till följd av att direktivet ska genomföras, t.ex. i fråga om vinstutdelning från offentligt noterade bolag enligt 33 a § i inkomstskattelagen och definitionen av offentligt noterade värdepapper på den

reglerade marknaden enligt lagen om värdering av tillgångar vid beskattningen.

Men en del av ändringarna har också finansmarknads- och skattepolitiska grunder som hänger samman med skattesystemets struktur och neutraliteten i beskattningen. Bland de viktigaste finns förslaget om undantag från överlåtelseskatt för överlåtelser av värdepapper som upptagits till multilateral handel och förslaget att utdelning från värdepapper av den här typen ska beskattas på samma sätt som utdelning från offentligt noterade bolag.

De sakkunniga har överlag förhållit sig positivt till förslaget att det gällande undantaget från överlåtelseskatt för överlåtelser av börsaktier också ska omfatta multilateral handel. Förslaget anses ligga i linje med syftet att sänka noterings-tröskeln för små och medelstora företag och att främja inhemska företags kapitalanskaffning.

Däremot har åsikterna gått i sär när det gäller förslagen att ändra beskattningen av vinstutdelning. Vissa sakkunniga anser att förslagen är konsekventa och ligger i linje med skattesystemet medan andra menar att de kan undergräva syftena med propositionen.

Utskottet anser att de viktigaste förslagen är motiverade och förenliga med beredningens syften. Den ökade möjligheten till undantag från överlåtelseskatt och de ändringar som görs i värdepappersmarknadslagen enligt RP 43/2007 rd kommer att undanröja företagens noterings-tröskel och bidra till uppkomsten av handelsmekanismer som konkurrerar med den reglerade marknaden på det sätt som avsetts.

Syftet har inte varit att stötta utvecklingen med andra skatteförmåner än det föreslagna undantaget från överlåtelseskatt. Det är dels fråga om konsekvensen i skattesystemet, dels om utdelningsbeskattningens strukturella uthållighet och i sista hand om statens fiskala intressen. Det här gäller också preciseringarna i basen för överlåtelseskatten, även om de har mindre ekonomiska effekter och ingen direkt koppling till genomförandet av direktivet om marknader för finansiella instrument.

Nedan behandlar utskottet de delar i förslaget som gett upphov till oklarheter eller motargu-

ment. Först behandlas utdelningsbeskattningen och vissa andra enskilda förslag som gäller inkomstskattelagen, sedan synpunkter på en intakt bas för överlåtelseskatten.

Utskottet föreslår att ordalydelsen preciseras i inkomstskattelagens 122 § 2 mom. om börsbolagens rätt att dra av förluster vid ägarväxling. Förslaget behandlas närmare i detaljmotiven. Utskottet har inget i övrigt att anmärka på förslagen till rent tekniska ändringar.

### *Utdelningsbeskattningen*

Det skattepolitiskt viktigaste förslaget gäller utdelning från värdepapper i multilateral handel. Beskattningen ska vara densamma som för utdelning i offentligt noterade bolag. En börsnotering kommer alltså alltid att innebära ändrad beskattning oberoende av om den sker på den reglerade marknaden eller inom den multilaterala handeln. Hur ändringen inverkar på utdelningsbeskattningens nivå kommer att variera efter bolag och i stor utsträckning bero på bolagets nettoförmögenhet.

Regeringen motiverar en samordnad beskattning med neutralitetsaspekter. En börsnotering och handel på den reglerade marknaden respektive inom multilateral handel skiljer sig inte nödvändigtvis på något sätt som har betydelse för beskattningen. Det beror på den lätta ramregleringen av multilateral handel och på en omfattande möjlighet till självreglering. Handelsplatserna kan alltså ur investerarnas synvinkel utvecklas för att bli helt jämförbara med börser. Det finns redan exempel på viktiga handelsplatser med självreglering utomlands och de väntas bli vanligare när den inre finansmarknaden får möjlighet att utvecklas i och med att direktivet genomförs. Det är befogat att utdelningsbeskattningen är samordnad under dessa omständigheter.

Regeringen anser inte att det är motiverat att bolagen genom sitt val i fråga om börsnotering kan välja hur utdelningen beskattas. Det är också väsentligt att det gäller ett val *mellan* två alternativa marknadsplatser och inte själva börsnoteringen. Det är alltså ett kvalitativt sett annat val än det som många sakkunniga velat framhåll-

la i dagens system. I den gällande lagen går ju gränsen för utdelningsbeskattning mellan offentligt noterade bolag och andra än offentligt noterade bolag. För investeraren är gränsen klar och begriplig och beskattningen förutsebar. De föreliggande förslagen får stöd av de här faktorerna.

En valmöjlighet skulle också utgöra ett medtanke på beredningsprinciperna önskat incitament till börsnotering utanför den reglerade marknaden. Det handlar alltså om att bevara grunden för den nyligen införda utdelningsbeskattningen. En valmöjlighet kunde faktiskt helt åsidosätta betydelsen av dagens uppdelning. Dessutom bör det beaktas att samma utdelningsbeskattning ska tillämpas på utdelning i bolag som är noterade i multilateral handel i utlandet. Konsekvenserna för inkomstskattebasen kunde bli betydande med tiden. Allmänt förekommande, skattemässigt motiverade börsnoteringar skulle också återspeglas i basen för överlåtelse-skatten.

Utskottet anser att propositionen till denna del är motiverad och värd att understödhas.

#### *Värdering av aktier i multilateral handel*

Värdepapper i multilateral handel ska enligt lagen om värdering av tillgångar värderas på samma sätt som icke-noterade värdepapper, alltså enligt bestämmelserna om matematiskt värde och inte enligt marknadsvärde så som offentligt noterade värdepapper.

Sakkunniga anser att det krävs samordning för att förfarandet ska vara konsekvent.

Utskottet anser att propositionen följer rätt linje trots den ovannämnda skillnaden. En viktig motivering är att aktier av den här typen inte alltid kan få en tillförlitlig notering på grund av att omsättningen är så obetydlig. Det är vanligen fråga om bolag som är mindre än de offentligt noterade och som kanske inte alls får några prisnoteringar under kalenderåret. Det finns alltså inte nödvändigtvis någon information om marknadsvärdet på bokslutsdagen. Frågan är snarare praktisk än principiell. Förslaget stämmer överens med nuläget och har enligt utskottets uppfattning bara liten ekonomisk betydelse.

#### *Överlåtelsebeskattningen*

Ovan har utskottet behandlat en utvidgning av undantaget från överlåtelseskatt till omsättningen i den multilaterala handeln. Dessutom beaktas ändringar i ordalydelsen och andra tekniska ändringar som bygger på värdepappersmarknadslagen och direktivet om marknader för finansiella instrument. I räckvidden beaktas också handel på andra håll inom EES. Förslagen är motiverade och relevanta. Utskottet har ingenting att anmärka på dem.

Vid utfrågningen av sakkunniga kom det fram vissa punkter som kräver precisering. De gäller försäljning av gamla aktier vid aktieemission, begrepp som i lagen om överlåtelseskatt avviker från värdepappersmarknadslagen samt beskattningen av aktiebyten. Utskottet noterar följande i fråga om detta.

*Försäljning av gamla aktier vid aktieemission.* Den föreslagna nya 15 a § i lagen om överlåtelseskatt drar upp gränserna för skattefriheten i fråga om överlåtelse av värdepapper i offentlig handel. Enligt 4 mom. faller vissa överlåtelser utanför skattefriheten. Därför föreslås också bestämmelser om när skattefriheten börjar och slutar. Det beror på att det gällande kravet att överlåtelser ska ske på marknadsplatsen avses bli slopat. De föreslagna tidsgränserna gäller i princip de överlåtelser där köp- eller säljbudet har lagts under den tid då värdepapperet har varit föremål för handel så som avses i bestämmelsen.

Vid utfrågningen av sakkunniga blev det oklart hur lagstiftningen kommer att påverka beskattningen av försäljning av gamla aktier i samband med börsnoteringen. Förslaget anses skärpa nuläget och göra överlåtelserna skattepliktiga eftersom säljbudet vanligen läggs innan den offentliga handeln börjar. Men den här uppfattningen är felaktig.

I detaljmotiven till propositionen sägs uttryckligen att ett undantag från den generella regeln "är att skattefriheten dock ska gälla försäljning av gamla aktier som grundar sig på ett kombinerat köp- och teckningserbjudande och som ansluter sig till en aktieemission i samband med noteringen, trots att överlåtelser grundar sig på

ett säljbud som lagts innan handeln började". För skattefrihet krävs dessutom att de aktier som är föremål för överlåtelsen specificeras först efter att handeln börjat och att försäljningspriset motsvarar priset på nya aktier.

Sakkunniga har föreslagit att kravet gällande aktieemission överhuvudtaget ska slopas om bolaget säljer gamla aktier i samband med en börsnotering. Men finansministeriet har inte ansett det motiverat med tanke på de allmänna principerna i propositionen. De nya bestämmelserna är tänkta att främja små och medelstora företags möjligheter att skaffa finansiering i form av eget kapital på marknaden. Det här är inte aktuellt i de fall där bolaget inte ordnar någon emission och bara siktar på att genom börsnoteringen få tillgång till en sekundärmarknad för handel med befintliga aktier.

Utskottet instämmer i finansministeriets synpunkt och tillstyrker förslaget utan ändringar till denna del. Utskottet tar inte här ställning till frågan om skattefrihet för överlåtelser av värdepapper som bygger på aktielån med anknytning till s.k. preöppning. Visserligen har finansministeriet preliminärt konstaterat att det kunde vara motiverat att lagstifta om det här. Utskottet anser att det finns skäl att klarlägga frågan särskilt.

*Begreppsapparaten i värdepappersmarknadslagen.* I propositionen används i princip samma begrepp som i värdepappersmarknadslagen. Det är lämpligt och befogat bl.a. med tanke på rätts-säkerheten.

Den nya 15 a § innehåller några tilläggskrav som ansetts vara behövliga av skatteskal. Utöver de ovannämnda tidsgränserna handlar det om det generella kravet i ingressen att värdepapperen ska överlåtas mot ett fast penningvederlag och att värdepapperen har tagits upp till regelbunden handel som är öppen för allmänheten. Även begränsningarna i 15 a § 4 mom. är i princip skattemässiga.

Sakkunniga har framhållit att regleringen i lagen om överlåtelsskatt bör bygga på samma begrepp som värdepappersmarknadslagen för klarhetens skull. Men utskottet anser att det här inte är motiverat trots de hithörande fördelarna.

Det finns skäl att minnas att lagen om överlåtelsskatt är en rent fiskal skattelag. Beredningen har enligt finansministeriet utgått från regeln att ändringen ska få skäliga fiskala konsekvenser. Därför har det varit nödvändigt att se till att en utvidgad skattefrihet inte för med sig nya möjligheter till flexibilitet i skatteplaneringen.

De extra krav som föreslås av skatteskal hänger framför allt samman med att överlåtelsen inte behöver ske på fondbörsen, så som konstaterats ovan. Samtidigt slopas ur beskattningssynvinkel också de begränsningar som gäller börshandeln och som för sin del skyddar den nuvarande skattebasen.

Om ändringen utgick från att bara värdepappersmarknadslagens begreppsapparat används skulle skattefriheten endast kräva att värdepapperet ska vara noterat. Det skulle sannolikt få betydande konsekvenser för skattebasen och skatteintäkterna när marknaden och handeln expanderar. Förslaget har nu beräknats sänka de årliga skatteintäkterna med ca 10 miljoner euro.

Regleringen bör vara internationellt anpassad och ta hänsyn till att finländska bolag är noterade och i framtiden kommer att bli noterade i ökande grad på utländska marknadsplatser, också utanför EES-området.

Av samma skäl behövs det uttryckliga krav på de typer av överlåtelser som faller utanför skattefriheten. Begränsningarna siktar på fall där det uttryckligen inte är fråga om vanlig handel på marknaden. De nya marknadsplatserna är skapade för att främja sådan handel. Av neutralitets-skäl bör samma regler följas på börsen och på andra reglerade marknader när det gäller omsättning av värdepapper som är föremål för handel.

*Aktiebyte* Sakkunniga har påpekat att förslaget leder till skärpt överlåtelsebeskattning av aktiebyte i form av företagsomstrukturering. Ändringen beror dels på ingressen i 15 a § enligt vilken skattefriheten kräver att överlåtelsen sker mot ett penningvederlag och dels på 4 mom. 4 punkten i samma paragraf, där det sägs att skattefriheten inte gäller överlåtelser som sker i form av kapitalinvestering.

Dagens tolkning av skattefriheten bygger främst på Helsingfors förvaltningsdomstols beslut 2002 för vilket högsta förvaltningsdomstolen inte beviljade besvärstillstånd (HFD 20.8.2003 L 1877). I beslutet godkändes skattefriheten för aktiebyte i form av börshandel fastän det ekonomiskt sett var fråga om en kapitalinvestering och inte en överlåtelse som i princip är skattefri enligt lagen om överlåtelseskatt. Den här tolkningen har nu blivit allmänt rådande.

Skattebasen har oväntat blivit kringskuren i och med tillämpningspraxis och de allt mer liberala reglerna på börsen. Men det här har alltså inte varit avsikten och tolkningen har inte fått lagstiftarens godkännande.

De föreslagna ändringarna innebär en återgång till läget före förvaltningsdomstolens beslut och därmed en förändring i nuläget. Framöver behandlas överlåtelser av värdepapper och fastigheter i form av kapitalinvestering på samma sätt i beskattningen, oberoende av om företaget är noterat eller inte.

#### *Bestämmelsen om skattefusk*

Den nya 15 a § ska innehålla dels en generell bestämmelse som redan finns i lagen, dels en särskild bestämmelse om skattefusk i fråga om multilateral handel. Regleringen är i stor utsträckning preventiv och avsedd att hindra noteringar vars enda syfte är att kringgå skatten. Möjligheterna till sådant ökar i synnerhet på nya marknadsplatser när noteringströskeln praktiskt taget försvinner helt och hållet.

Sakkunniga har menat att den särskilda bestämmelsen är onödig eller alltför generell.

Men utskottet förordar regeringens lösning.

Bestämmelsen klargör för det första att också själva noteringen kan vara en åtgärd som avses i lagrummet. Den särskilda bestämmelsen behövs också därför att den generella bestämmelsen i lagen inte just alls blivit tillämpad. Det vore svårt att förutse hur den skulle inverka på den här ändringen i praktiken. Nu är det klart vad lagstiftaren avser.

I likhet med finansministeriet anser utskottet dessutom att bestämmelsen om skattefusk bör

vara generell. Den får ingen återverkan på företagsekonomiskt motiverade åtgärder och utvidgar inte bestämmelsens räckvidd.

#### *Detaljmotivering*

##### *122 § 2 mom. i inkomstskattelagen*

I 122 § i inkomstskattelagen föreskrivs om hur en ägarväxling inverkar på rätten att dra av förluster. Avdragsrätten är avgränsad på det sätt som närmare beskrivs i bestämmelsen i de fall där en tillräckligt stor del av bolagets aktier direkt eller indirekt har bytt ägare efter förluståret. Regleringen är tänkt att begränsa skattemässigt motiverade ägarbyten, alltså att företag som går med förlust blir föremål för handel på grund av det ekonomiska värdet i beskattningen till följd av fastställda förluster.

I 2 mom. föreskrivs om ett undantag från huvudregeln, nämligen att begränsningen inte gäller börsbolag. Men undantaget har varit menat att gälla bara sådana bolag som finns på fondbörsens egentliga börslista. Begränsningen är fortfarande befogad. Eftersom termen "börsbolag" kommer att försvinna i och med de föreslagna ändringarna i värdepappersmarknadslagen kan rätten till avdrag för förluster bestå genom att begreppet "börsnoterat bolag" införs. Utskottet föreslår en ändring i ordalydelsen.

Regleringen innebär i praktiken bl.a. att undantagsbestämmelsen inte kommer att tillämpas på bolag vars aktier är föremål för multilateral handel. Beskattningen kommer att vara densamma som för bolag vars aktier är noterade på börsens NM- och I-listor. Men regleringen är flexibel i den bemärkelsen att Skattestyrelsen på ansökan kan bevilja rätt till avdrag för förluster om det finns särskilda skäl till det. Det ska också vara fallet i framtiden.

#### *Förslag till beslut*

Med stöd av det ovan anförda föreslår finansutskottet

*att lagförslag 2—5 godkänns utan ändringar och*

*att lagförslag 1 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag).*

### *Utskottets ändringsförslag*

## 1.

### Lag

#### om ändring av 33 a § och 122 § i inkomstskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i inkomstskattelagen av den 30 december 1992 (1535/1992) 33 a § 2 mom. och 122 § 2 mom., av dessa 33 a § 2 mom. sådant det lyder, i lag 716/2004, och 122 § 2 mom. sådant det lyder i lag 945/1998, som följer:

33 a §  
(Som i RP)

122 §

*Inverkan av ägarväxling på rätten att dra av förluster*

bolaget vilka inte är föremål för offentlig handel inte har bytt ägare på det sätt som avses i 1 mom. I detta fall anses de aktier som *bolaget* äger inte ha bytt ägare vid tillämpningen av sista meningen i 1 mom.

— — — — —

Ikraftträdandebestämmelsen  
(Som i RP)

— — — — —  
Utan hinder av 1 mom. avdras ett börsnoterat bolags förlust, om mer än hälften av de aktier i

\_\_\_\_\_

**FiUB 9/2007 rd — RP 59/2007 rd**

Helsingfors den 12 oktober 2007

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Hannes Manninen /cent  
vordf. Kari Rajamäki /sd  
medl. Christina Gestrin /sv  
Pertti Hemmilä /saml  
Bjarne Kallis /kd  
Kyösti Karjula /cent  
Esko Kiviranta /cent  
Mikko Kuoppa /vänst  
Mika Lintilä /cent  
Olli Nepponen /saml  
Tuija Nurmi /saml  
Kirsi Ojansuu /gröna

Heli Paasio /sd  
Markku Rossi /cent  
Pia Viitanen /sd (delvis)  
ers. Hanna-Leena Hemming /saml (delvis)  
Reijo Kallio /sd (delvis)  
Matti Kauppila /vänst  
Miapetra Kumpula-Natri /sd (delvis)  
Lauri Kähkönen /sd  
Reijo Paajanen /saml (delvis)  
Kimmo Sasi /saml (delvis)  
Jutta Urpilainen /sd (delvis).

Sekreterare i delegationen var

utskottsråd Maarit Pekkanen.



**RESERVATION 1****Motivering**

Regeringen förslår (RP 59/2007) att undantaget från överlåtelseskatt utvidgas genom att skattefriheten för noterade aktier inte längre ska vara beroende av överlåtelse på en värdepappersbörs.

Den utvidgade skattefriheten kommer inte att få några särskilt stora ekonomiska konsekvenser. Man kalkylerar med att intäkterna från överlåtelseskatt kommer att minska med några miljoner euro. Däremot rör sig transaktionerna på den egentliga värdepappersbörsen om allt annat än blygsamma summor. På Helsingforsbörsen görs dagligen transaktioner som överstiger 50 000 euro. Värdet på transaktionerna torde i år uppgå till närapå 500 miljarder euro, alltså ungefär två och en halv gång vår bruttonationalprodukt.

Transaktionernas volym och värde pekar klart och tydligt på att samma värdepapper kan vara föremål för handel flera gånger samma dag. Ordet för det är spekulation. Man köper aktier i hoppet om att några minuter senare kunna sälja dem till ett högre pris.

I England tas det ut en skatt på 0,5 procent i samband med börshandel. Kina införde i år en

börsskatt på 0,3 procent. Överlåtelseskatt eller transaktionsskatt är alls ingen sällsynthet i Europa. Regeringen säger faktiskt i motiven till lagändringen följande: "Vid en internationell jämförelse är skattesatsen i de europeiska länder där en transaktionsskatt av typen överlåtelseskatt tillämpas i medeltal 0,2—0,3 procent".

Redan i många års tid har röster höjs i riksdagsdebatten för en återinförd överlåtelseskatt på s.k. börshandel. Med dagens omsättning skulle en blygsam skatt på 0,1 procent inbringa närapå 500 miljoner euro om året.

Med hänvisning till det ovan sagda föreslår vi att lagarna 1, 3, 4 och 5 i propositionen godkänns i enlighet med regeringens förslag men lag 2 med följande ändringar.

**Förslag**

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

*att lagförslag 1 och 3—5 godkänns enligt betänkandet och*

*att lagförslag 2 godkänns med ändringar (Reservationens ändringsförslag).*

**Reservationens ändringsförslag****2.****Lag****om ändring av lagen om överlåtelseskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

*upphävs i lagen av den 29 november 1996 om överlåtelseskatt (931/1996) 15 § 5 och 6 mom., sådana de lyder i lag 979/1999, och*

*fogas till 20 § nya 2—6 mom., varvid nuvarande 2 mom. blir 7 mom., som följer:*

15 a §  
(Utesl.)

20 §

*Skattesats och skattegrund*

Med avvikelse från 1 mom. är skatten 0,1 procent på överlåtelse mot ett fast penningvederlag av värdepapper som har tagits upp till regelbunden handel som är öppen för allmänheten

1) vid sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller på en annan sådan reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,

2) på en annan reglerad och av myndigheter-na övervakad marknad i en sådan stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har godkänt konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, eller

3) vid sådan multilateral handel som avses i 1 kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen eller på en motsvarande multilateral handelsplattform inom Europeiska ekonomiska samarbetsområde som avses i direktiv 2004/39/EG under förutsättning att de värdepapper som bolaget emitterat har tagits upp till handel på bolagets ansökan eller med dess samtycke och att värdepapperen har överförts till ett sådant värdeandelssystem som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) eller ett motsvarande utländskt registersystem. (Nytt)

Som villkor gäller att förmedlare av eller part i överlåtelsen är en sådan värdepappersförmedlare som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten i värdepappersmarknadslagen eller att förvärva-

ren är godkänd som handelspart på den marknad där överlåtelsen sker. (Nytt)

Om förvärvarens förmedlare eller part i överlåtelsen är någon annan än en sådan värdepappershandlare som avses i 22 § 3 mom. i denna lag krävs det också att den skattskyldige förvärvaren gör en anmälan enligt 30 § om överlåtelsen inom två månader från överlåtelsen eller att förmedlaren lämnar årsdeklaration om överlåtelsen till skatteförvaltningen enligt 15 § 4 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). (Nytt)

Det som bestäms i 2 mom. gäller inte

1) en överlåtelse som grundar sig på ett sådant bud som har lagts efter att den handel med värdepapper som avses i 1 mom. har avslutats eller innan handeln har börjat, om det inte är fråga om sådan försäljning av bolagets gamla aktier som direkt ansluter sig till en aktieemission som genomförs i samband med noteringen och som grundar sig på ett kombinerat köp- och teckningserbjudande och där föremålet för överlåtelsen specificeras först efter att handeln har börjat och köpeskillingen motsvarar priset på nya aktier,

2) en överlåtelse som sker för att fullgöra inlösningsskyldighet som föreskrivs i 18 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) i enlighet med 6 § i nämnda kapitel,

3) en överlåtelse där vederlaget delvis eller helt består av en arbetsinsats, och inte

4) en överlåtelse som sker i form av kapitalinvestering eller utdelning av medel. (Nytt)

Om det är uppenbart att det uteslutande eller huvudsakliga syftet med bolagets ansökan om att värdepapperen ska tas upp till handel i situationer som avses i 1 mom. 3 punkten har varit att undvika skatt, ska det bestämmas att förvärvaren ska betala den obetalda skatten. För skatten ansvarar också överlåtaren. Detsamma gäller om bolaget har gett sitt samtycke till att värdepapperen tas upp till handel. (Nytt)

Ikraftträdandebestämmelsen  
(Som i FiUB)

**Reservation 1**

**FiUB 9/2007 rd — RP 59/2007 rd**

Helsingfors den 12 oktober 2007

Bjarne Kallis /kd  
Kari Rajamäki /sd  
Heli Paasio /sd  
Pia Viitanen /sd

Reijo Kallio /sd  
Miapetra Kumpula-Natri /sd  
Lauri Kähkönen /sd  
Jutta Urpilainen /sd

## RESERVATION 2

**Motivering**

För att kunna finansiera samhällsviktiga uppgifter såsom angelägna kommunala tjänster till invånarna och förmåner till medborgarna i olika livsfaser, måste man se till att skatteintäkterna är tillräckligt stora. Vi har bl.a. föreslagit att förmögenhetsskatten ska återinföras, beskattningen av företagsarv bestå, tobaksaccisen höjas och skatten på höga inkomster självfallet skärpas. Handeln på börsen noterar i Finland sådana volymer att det är fullt möjligt att beskatta den enligt en relativt låg sats och ändå få in en icke föraktlig inkomst. Inte heller från rättvisesynpunkt finns det något skäl att låta bli att ta ut skatt på börstransaktioner.

Börsskatten får givetvis inte leda till att transaktionerna juridiskt och skattemässigt flyttas utanför landets gränser. Risken för detta har tyvärr ökat i och med att de tidigare nationella börserna fått samma ägare och bildar allt större gränsöverskridande enheter. Ta exempelvis OMX som för närvarande äger börserna i Helsingfors, Köpenhamn, Stockholm, Island, Tallinn, Riga och Vilnius. Till råga på allt har amerikanska

Nasdaq och Borse Dubai nu lagt bud på OMX. Helsingforsbörsen kommer med andra ord att ingå i ett ännu större komplex än OMX. De allt mer raffinerade tekniska lösningarna för börshandel täcker hela kedjan och har lett till att börsen inte längre är fysiskt bunden till sitt ursprungliga säte. Under dessa omständigheter är det ytterst viktigt att lägga fast en lämplig överföringsskatt på börstransaktioner.

Men observeras bör att överlåtelseskatten bara är en kostnadsfaktor bland många och är alltså inte den enda sak som påverkar de börsäggande företagens beslut. Med beaktande av detta har vi stannat för att föreslå en skatt på 0,1 procent.

**Förslag**

Med stöd av det ovan anförda föreslår vi

*att lagförslag 1 och 3—5 godkänns enligt betänkandet och*

*att lagförslag 2 godkänns med ändringar (Reservationens ändringsförslag).*

**Reservationens ändringsförslag****2.****Lag****om ändring av lagen om överlåtelseskatt**

I enlighet med riksdagens beslut

*upphävs i lagen av den 29 november 1996 om överlåtelseskatt (931/1996) 15 § 5 och 6 mom., sådana de lyder i lag 979/1999, och*

*fogas till 20 § nya 2—6 mom., varvid nuvarande 2 mom. blir 7 mom., som följer:*

15 a §  
(Utesl.)

20 §

*Skattesats och skattegrund*

Med avvikelse från 1 mom. är skatten 0,1 procent på överlåtelse mot ett fast penningvederlag av värdepapper som har tagits upp till regelbunden handel som är öppen för allmänheten

1) vid sådan offentlig handel som avses i 1 kap. 3 § i värdepappersmarknadslagen (495/1989) eller på en annan sådan reglerad marknad inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG,

2) på en annan reglerad och av myndigheterna övervakad marknad i en sådan stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som har godkänt konventionen om ömsesidig handräckning i skatteärenden, eller

3) vid sådan multilateral handel som avses i 1 kap. 3 a § i värdepappersmarknadslagen eller på en motsvarande multilateral handelsplattform inom Europeiska ekonomiska samarbetsområde som avses i direktiv 2004/39/EG under förutsättning att de värdepapper som bolaget emitterat har tagits upp till handel på bolagets ansökan eller med dess samtycke och att värdepapperen har överförts till ett sådant värdeandelssystem som avses i lagen om värdeandelssystemet (826/1991) eller ett motsvarande utländskt registersystem. (Nytt)

Som villkor gäller att förmedlare av eller part i överlåtelsen är en sådan värdepappersförmedlare som avses i 1 kap. 4 § 1 mom. 4 punkten i värdepappersmarknadslagen eller att förvärva-

ren är godkänd som handelspart på den marknad där överlåtelsen sker. (Nytt)

Om förvärvarens förmedlare eller part i överlåtelsen är någon annan än en sådan värdepappershandlare som avses i 22 § 3 mom. i denna lag krävs det också att den skattskyldige förvärvaren gör en anmälan enligt 30 § om överlåtelsen inom två månader från överlåtelsen eller att förmedlaren lämnar årsdeklaration om överlåtelsen till skatteförvaltningen enligt 15 § 4 mom. i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995). (Nytt)

Det som bestäms i 2 mom. gäller inte

1) en överlåtelse som grundar sig på ett sådant bud som har lagts efter att den handel med värdepapper som avses i 1 mom. har avslutats eller innan handeln har börjat, om det inte är fråga om sådan försäljning av bolagets gamla aktier som direkt ansluter sig till en aktieemission som genomförs i samband med noteringen och som grundar sig på ett kombinerat köp- och teckningserbjudande och där föremålet för överlåtelsen specificeras först efter att handeln har börjat och köpeskillingen motsvarar priset på nya aktier,

2) en överlåtelse som sker för att fullgöra inlösningsskyldighet som föreskrivs i 18 kap. i aktiebolagslagen (624/2006) i enlighet med 6 § i nämnda kapitel,

3) en överlåtelse där vederlaget delvis eller helt består av en arbetsinsats, och inte

4) en överlåtelse som sker i form av kapitalinvestering eller utdelning av medel. (Nytt)

Om det är uppenbart att det uteslutande eller huvudsakliga syftet med bolagets ansökan om att värdepapperen ska tas upp till handel i situationer som avses i 1 mom. 3 punkten har varit att undvika skatt, ska det bestämmas att förvärvaren ska betala den obetalda skatten. För skatten ansvarar också överlåtaren. Detsamma gäller om bolaget har gett sitt samtycke till att värdepapperen tas upp till handel. (Nytt)

Ikraftträdandebestämmelsen  
(Som i FiUB)

Helsingfors den 12 oktober 2007

Mikko Kuoppa /vänst  
Matti Kauppila /vänst